

Б.1.1.4. Кыргызстандын тарыхы

Дисциплинаны өздөштүрүүнүн максаты: Студенттерде Кыргызстандын байыркы мезгилден азыркы учурга чейинки тарыхый өнүгүүсүнүн бүтүндүктүү сүрөтүн калыптандыруу; аларды Кыргызстандын тарыхый-маданий өзүнчөлүгү, анын дүйнөлүк тарыхтагы орду жөнүндө билимдерге ээ кылуу; аларга кыргыз тарыхын дүйнөлүк тарыхтын интеграциялуу бөлүгү катары илимий аңдоо жана түшүнүү көндүмдөрүн сиңирүү.

Дисциплинанын бакалавриаттын НББПнын түзүмүндөгү орду:

Түрмөгү жана коду	Семестри	Эмгек сыйымдуулугу (кредит)	Баардыгы (сааттарда)	Аудиториялык иштин көлөмү (саат)			СӨИ	Аттестациялоо формасы
				Дарс	Практикалык сабак	Лабиринт		
Б.1.1.4	4	4	120		64		56	Сынак

Дисциплинаны өздөштүрүү үчүн студент жалпы билим берүүчү орто мектепте тарых, Кыргызстандын тарыхы предмети жана Манас таануу, Философия дисциплиналары боюнча алган билимдерге, билгичтиктерге жана көндүмдөргө таянат.

Кыскача мазмуну: Тарыхый билимдин маңызы, формалары, кызматтары. Тарыхты иликтөөнүн усулдары жана булактары. Тарыхый булак түшүнүгү жана анын классификациясы. Тарыхчылар «кыргыз» этноними жөнүндө. Кыргыз элинин теги жана калыптанышы проблемасын иликтөөдөгү үч башкы багыт. Кыргызстандын тарыхы–дүйнөлүк тарыхтын ажырагыс бөлүгү. Эң байыркы мезгил. Сактар, гунндар, усундар. Давань мамлекети. Элдердин Улуу көчү доору, Атилла. Мамлекеттүүлүктүн түптөлүүсүнүн негизги этаптары. Байыркы Русь жана Улуу талаа. Түрккаганаттары, социалдык жана аскердик түзүлүшүнүн өзгөчөлүктөрү. Улуу кыргыз дөөлөтү. Караханид каганаты, исламды кабыл алуу. Шаарлар, илим, адабият (Жусуп Баласагын, Махмуд Кашгари). Улуу Жибек жолундагы соода. Кыргыздар Чынгызиддер мамлекетинде. 13-14-кк.: өз ара таасир проблемалары. Тамерлан жана Европа менен Азиянын орто кылымдагы мамлекеттери. Кыргыздардын мамлекеттик-саясий консолидациясы. Тянь-Шанда кыргыздардын этногенез процессинин аяктоосу. Кыргызстан 16-к.б. – 17-кк. Кыргызстан жана Кокон хандыгы, Кокон хандыгынын коомдук-саясий турмушундагы кыргыз феодалдарынын ролу. Акбото-бий, Курманжан. Россия менен элчилик-дипломатиялык байланыштар. Россиянын курамында. Кыргызстан – Россия империясынын колониясы. Жаңы администрациялык-аймактык башкаруу, салыктар, жер саясаты. Кыргызстанда өнөр жайдын өнүгүү өзгөчөлүктөрү. 19-к. орус маданияты жана анын дүйнөлүк маданиятка салымы. XX кылымдын дүйнөлүк тарыхтагы ролу. Революциялар жана реформалар. Столыпиндин агрардык саясаты жана Кыргызстан. Интернационализм жана национализм тенденцияларынын кагылышуусу. Кыргызстан 1-дүйнөлүк согуштун шартында. 1916-ж. улуттук-боштондук көтөрүлүш. 1917-ж. Октябрь революциясы. Жарандык согуштун этаптары. Өлкөнүн 20-жж. социалдык-экономикалык өнүгүүсү. Улуттук-мамлекеттик курулуш программасы. ЖЭС (НЭП). Жер-суу реформасы. Бир партиялуу саясий режимдин түптөлүүсү. СССРдин жана КССРнин түзүлүүсү. Бир өлкөдө социализмди курууга карай курс жана анын натыйжалары. 30-жж. социалдык-экономикалык кайра өзгөртүүлөр. Репрессиялар. Кыргызстан Улуу Ата Мекендик согуш жылдарында (1941-1945). Майданда жана оорукта. Кыргызстандын 1945-1960-жж. коомдук-саясий өнүгүүсү. Кыргызстан 1960-1985-жж. ИТРнын натыйжалары жана экономика менен коомдук турмушта кризистин өсүүсү. СССР 1985-1991-жж. СССРдеги кайра куруу жылдарында. СССРдин тароосу. Көз карандысыз Кыргызстан. Кыргызстан радикалдуу социалдык-экономикалык реформанын жолунда. Кыргыз Республикасындагы маданият. Жаңы геосаясий шарттардагы тышкы саясий ишмердүүлүк.